BCG

Εκτίμηση του αντίκτυπου της Ναυτιλίας στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία

Οκτώβριος 2013

THE BOSTON CONSULTING GROUP

50 SHAPING THE FUTURE. TOGETHER. YEARS

Η Ελλάδα βρίσκεται εν μέσω βαθιάς κρίσης

Η Ελληνική ναυτιλία, λόγω μεγέθους, θα μπορούσε να γίνει μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας

Η Ελληνική οικονομία με αυξανόμενους ρυθμούς συρρίκνωσης από το 2008

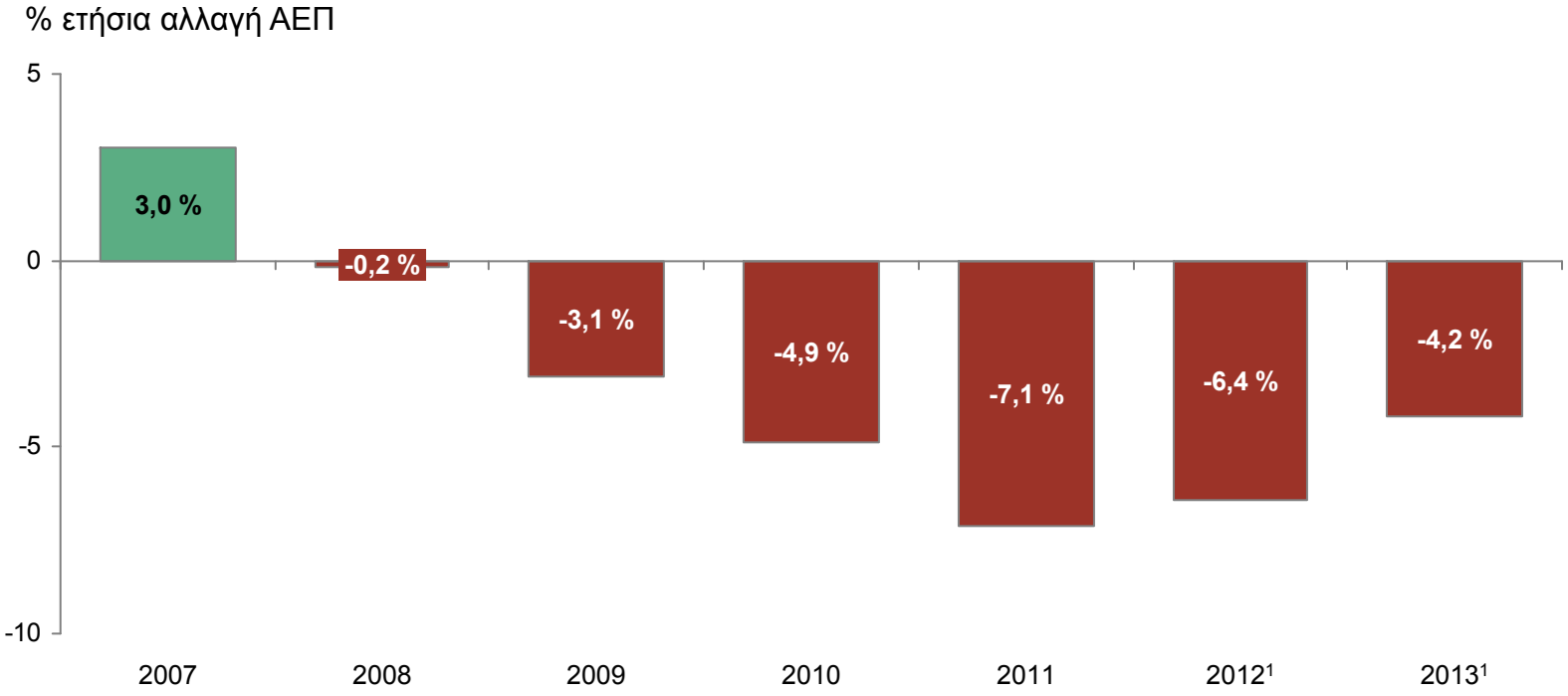

Πώς θα μπορούσε η Ελληνική ναυτιλία να υποστηρίξει περαιτέρω την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας;

1. Εκτίμηση
Source: Ευρωπαϊκή Στατιστική Αρχή (Eurostat)

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η μελέτη καλύπτει το βασικό αλλά και τον ευρύτερο αντίκτυπο της ναυτιλίας στην οικονομία και την κοινωνία

Βασικός αντίκτυπος: Οικονομικός αντίκτυπος του κύριου ναυτιλιακού κλάδου

Εκτίμηση οικονομικού αντίκτυπου ναυτιλιακού τομέα

- Συνεισφορά στην Ελληνική οικονομία (ποσοτικά, σε €)
- Απασχόληση

Βασισμένη σε οικονομετρικό μοντέλο (υπολογισμός πολλαπλασιαστών οικονομικής δραστηριότητας από πίνακες Input/Output)

Ευρύτερος αντίκτυπος: Οικονομικά και κοινωνικά οφέλη του ναυτιλιακού κεφαλαίου

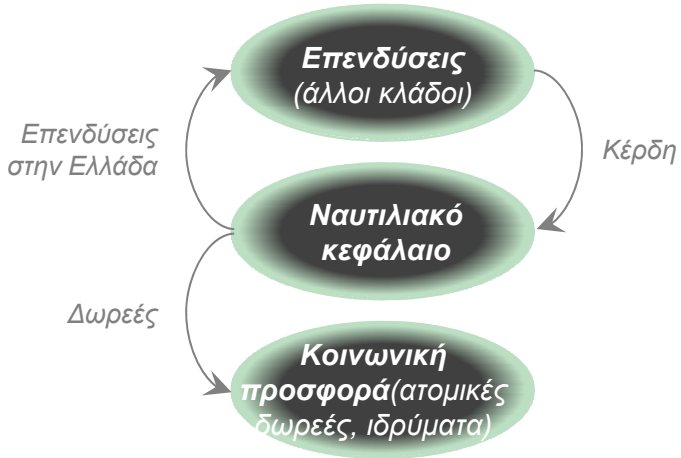

Εκτίμηση αντίκτυπου στην ευρύτερη οικονομία και κοινωνία:

- Επενδύσεις σε άλλους κλάδους
- Κοινωνική προσφορά

Επίσης, γίνεται αναφορά στις προοπτικές της ναυτιλιακής δραστηριότητας στην Ελλάδα

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η εκτίμηση του αντίκτυπου της Ελληνικής ναυτιλίας βασίστηκε στην σύσταση ολοκληρωμένης βάσης δεδομένων

Η βάση δεδομένων χτίστηκε πάνω σε 4 διαφορετικά είδη πηγών

30+ συνεντεύξεις
- Ναυτιλιακές εταιρίες
- Υποστηρικτικές υπηρεσίες

Υλικό της BCG
- Benchmarks λειτουργίας και εξόδων πλοίων
- Συμβολή ειδημόνων BCG

40+ πηγές
- Βάσεις δεδομένων
- Μελέτες
- Αντίστοιχες μελέτες σε άλλες χώρες

Διεθνείς βέλτιστες πρακτικές
- Δημόσιες αρχές
- Συγκριτικές μελέτες
- Ειδήμονες BCG

Τα αποτελέσματα της μελέτης συνοψίζονται σε δύο τομείς

1. **Εκτίμηση του οικονομικού και κοινωνικού αντίκτυπου ελληνικής ναυτιλίας**
   - Κύριες ναυτιλιακές εταιρίες (ποντοπόρος ναυτιλία, ακτοπλοϊκές, λιμάνια)
   - Υποστηρικτικές υπηρεσίες
   - Ευρύτερη οικονομία και κοινωνία

2. **Προτάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου και συνεπώς, τη δημιουργία επιπλέον άμεσων οφελών για την Ελληνική οικονομία**

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Ο ναυτιλιακός κλάδος συνεισφέρει ~€13,5 δισ. στην Ελληνική οικονομία και απασχολεί ~165 χιλιάδες εργαζόμενους

Από τα ~€13,5 δισ. όφελος, τα €6,5 δισ. προέρχονται από τη ποντοπόρο ναυτιλία

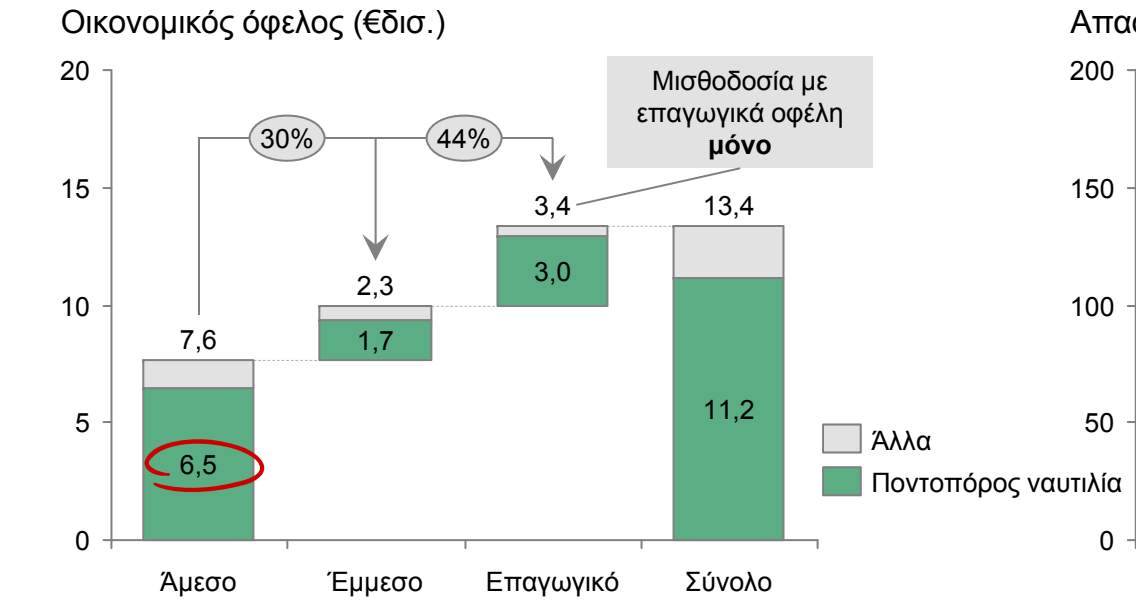

% ΑΕΠ 2010: 3,5% | **6,0%**

Από τις ~165 χιλ. θέσεις εργασίας, ~140 χιλ. άνθρωποι εργάζονται στη ποντοπόρο ναυτιλία

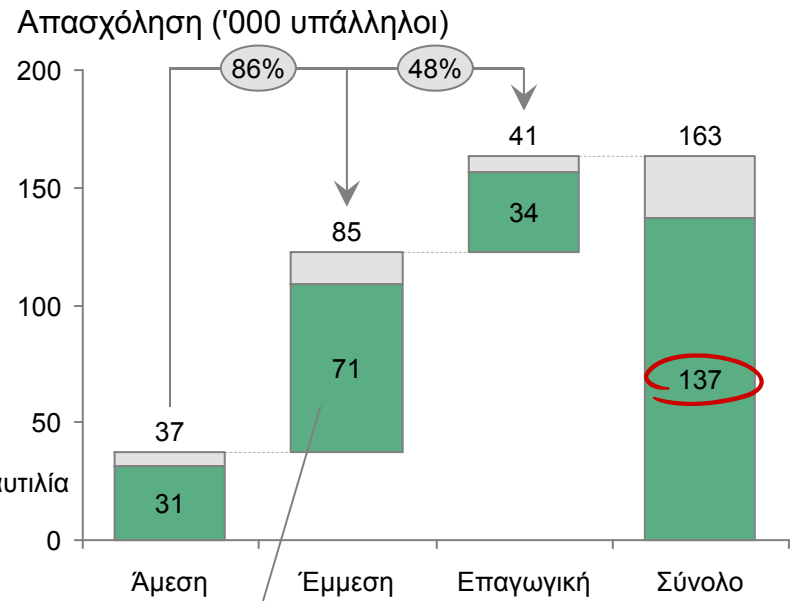

Υψηλά έμμεσα οφέλη λόγω υψηλού πολλαπλασιαστή κλάδου **Υπηρεσιών**

% συνολικής απασχόλησης 2010: **3,5%**

Δεδομένης της συρρίκνωσης του Ελληνικού ΑΕΠ η συνολική συνεισφορά ξεπερνάει το 7% το 2013

Παλαιότερες μελέτες έχουν υπολογίσει ότι ο κλάδος συμβάλει με 200.000 θέσεις εργασίας

Source: Ετήσιες εκθέσεις εταιριών 2010, εκθέσεις αναλυτών, Συνεντεύξεις με ειδικούς, Ανάλυση BCG

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η ποντοπόρος ναυτιλία με τη μεγαλύτερη συνεισφορά στο άμεσο οικονομικό όφελος του ναυτιλιακού κλάδου

'Αμεσο οικονομικό όφελος ναυτιλιακού κλάδου ανά κατηγορία εταιριών και κόστους

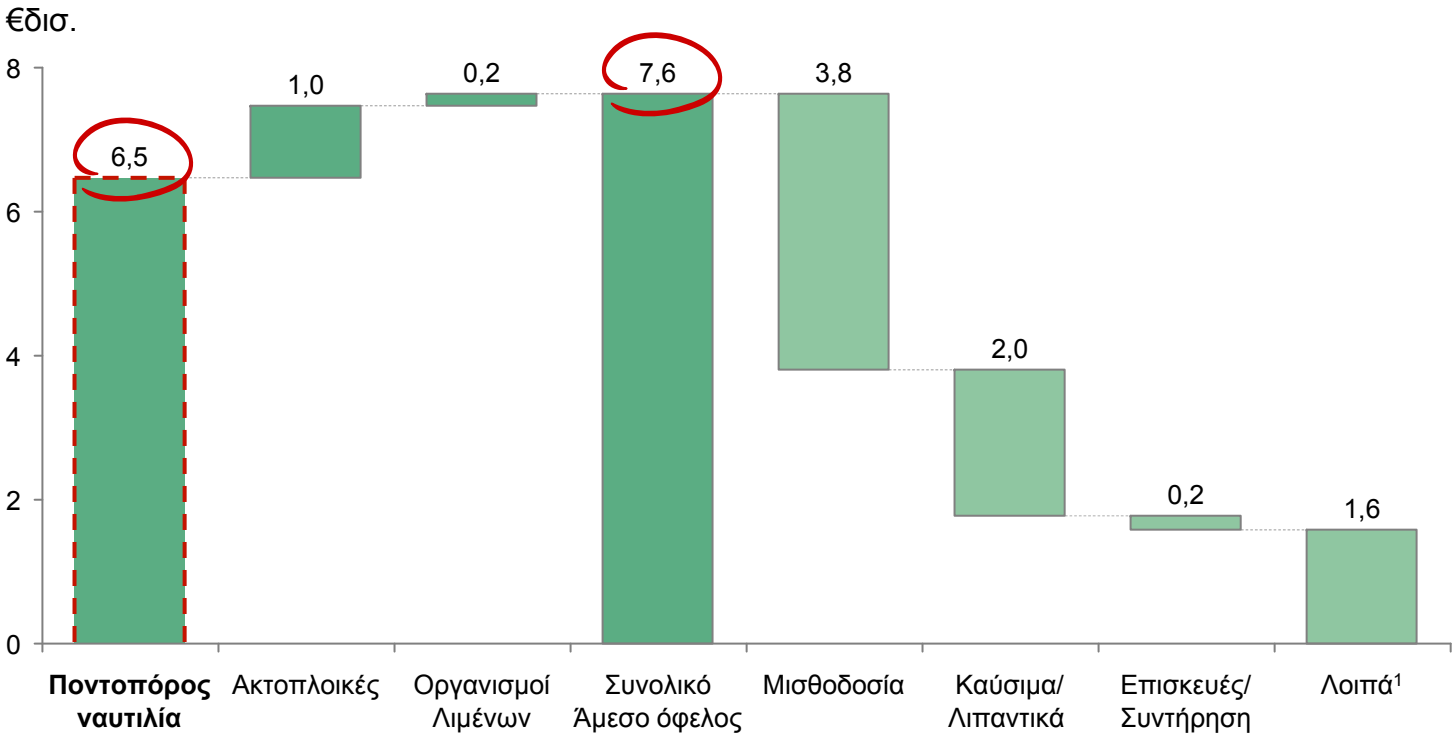

1. Περιλαμβάνει έξοδα διοικητικής λειτουργίας, ασφαλίσεις, αναλώσιμα, προμήθειες τρίτων, αποσβέσεις
Source: Ετήσιες εκθέσεις εταιριών 2010, εκθέσεις αναλυτών, Συνεντεύξεις με ειδικούς, Ανάλυση BCG

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η ποντοπόρος ναυτιλία απασχολεί άμεσα 85% των υπαλλήλων

Περίπου ίσος καταμερισμός υπαλλήλων μεταξύ στεριάς και θάλασσας

Άμεση απασχόληση[1] ναυτιλιακού κλάδου ανά κατηγορία δραστηριότητας και εργαζομένων

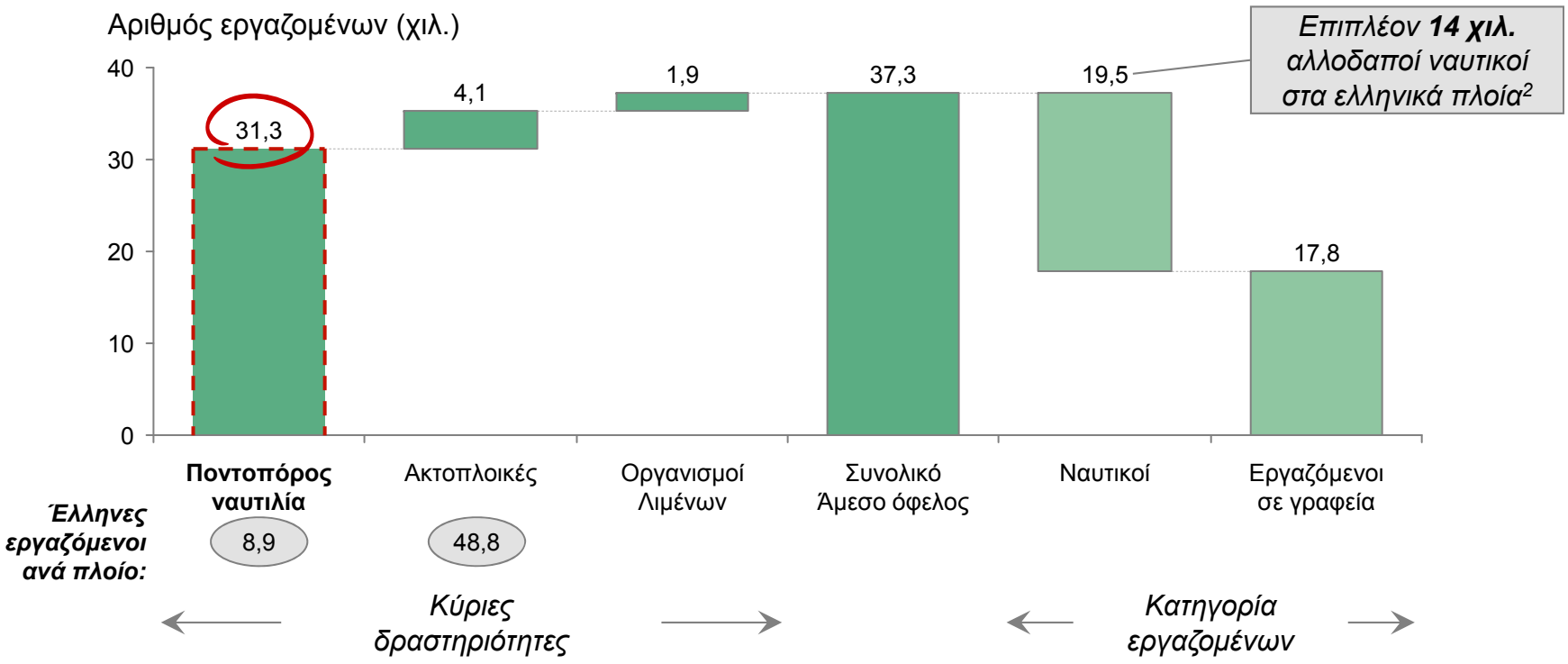

1. Απασχόληση εργαζομένων με βάση την Ελλάδα 2. Σε πλοία υπό ελληνική σημαία και σε άλλα πλοία **που είναι συμβεβλημένα με το ΝΑΤ**– Alpha Bank Οικονομικό δελτίο 2009
Source: Ετήσιες εκθέσεις εταιριών 2010, εκθέσεις αναλυτών, Συνεντεύξεις με ειδικούς, Ανάλυση BCG

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Οι ναυτιλιακές εισπράξεις αποτελούν το μεγαλύτερο κομμάτι στο Ισοζύγιο υπηρεσιών

Οι ναυτιλιακές εισπράξεις στο Ισοζύγιο υπηρεσιών...

€12-15 δισ. ετησίως σε εισπράξεις από υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών που προσφέρονται σε εταιρίες εξωτερικού

- Κυρίως από την μεταφορά φορτίου παγκοσμίως από Ελληνικές ναυτιλιακές εταιρίες

€140 δισ. συνολικά μεταξύ 2002-2012

...αποτελούν την μεγαλύτερη κατηγορία στο Ισοζύγιο (2012)

€ δισ. εισπράξεις Ισοζυγίου Υπηρεσιών 2011

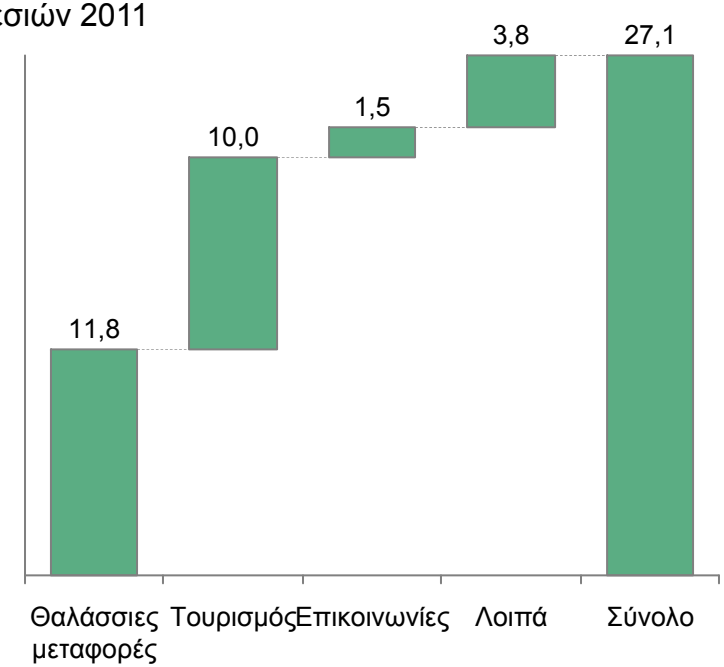

Η προσέλκυση ναυτιλιακών εισπράξεων στην Ελλάδα δεν απαιτεί περαιτέρω επενδύσεις

Source: Τράπεζα της Ελλάδος, BCG analysis

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Οι Έλληνες εφοπλιστές επενδύουν πέρα από την ναυτιλία στους βασικούς τομείς της οικονομίας

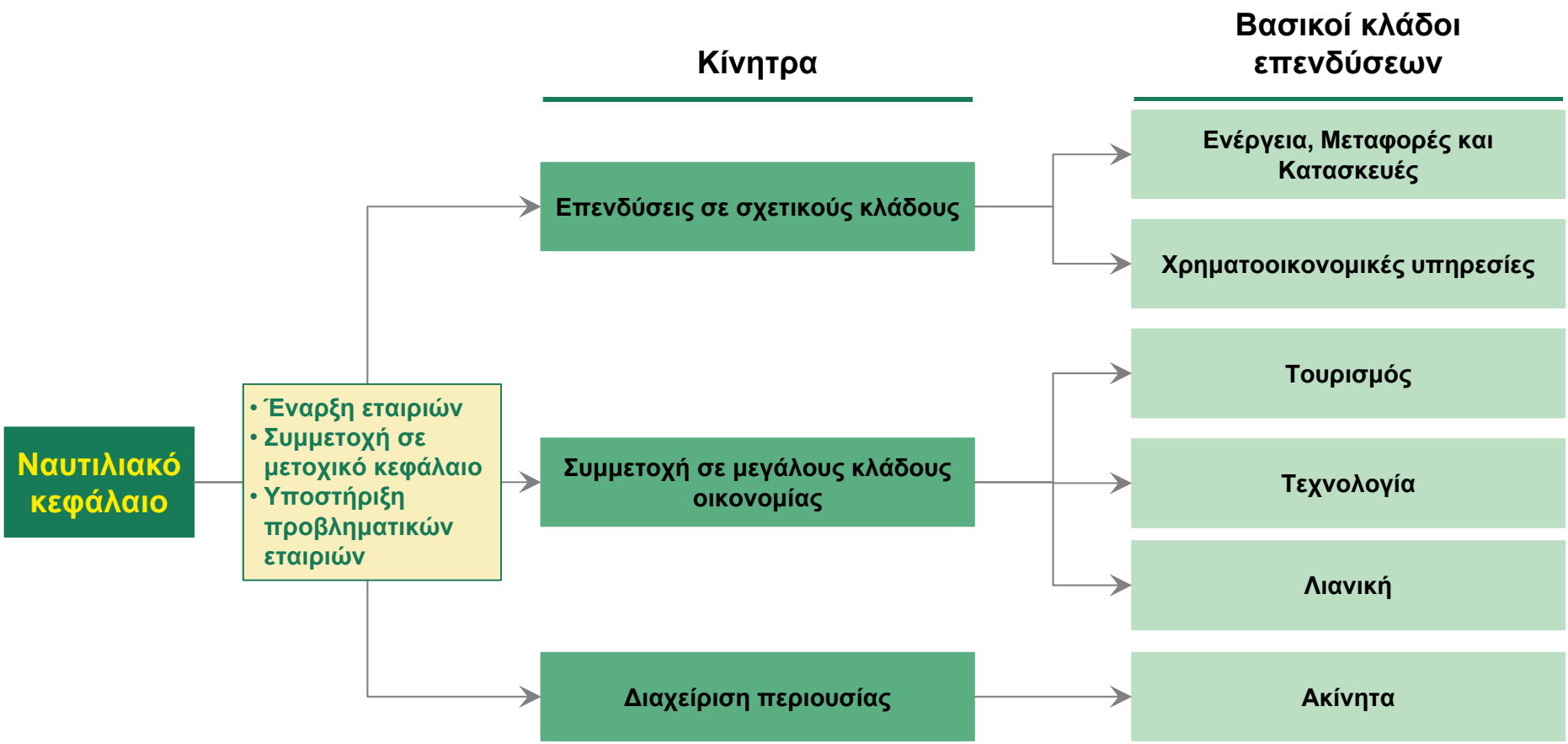

Οι επενδύσεις εφοπλιστών στους υπόλοιπους κλάδους μπορούν να αποτελέσουν ισχυρό μοχλό ανάπτυξης

Source: Τύπος, Συνεντεύξεις

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η κοινωνική προσφορά των Ελλήνων εφοπλιστών γίνεται μέσω τριών διαφορετικών καναλιών

Κανάλια κοινωνικής προσφοράς για τους Έλληνες εφοπλιστές

Κοινωνικά ιδρύματα

Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών

Μεμονωμένες δωρεές

Source: Διαθέσιμα στοιχεία στο διαδίκτυο

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Συγκεκριμένες προτάσεις για την δημιουργία περαιτέρω άμεσων οφελών στην Ελληνική οικονομία από τη ναυτιλία

Δράσεις

1. Ένταξη ναυτιλιακού τομέα στην μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή πολιτική της Ελλάδας
2. Αύξηση εγγραφών σε ναυτικές σχολές με απώτερο σκοπό να ενισχυθεί η απασχόληση των ελλήνων στην ναυτιλία[1]
3. Αναβάθμιση ποιότητας εκπαίδευσης και δυνατότητα ιδιωτικής εκπαίδευσης
4. Απλοποίηση διαδικασιών έναρξης επιχειρήσεων και μείωση γραφειοκρατίας
5. Σταθερό και ανταγωνιστικό θεσμικό πλαίσιο, λόγω του διεθνούς ανταγωνισμού για τη νηολόγηση πλοίων και για την προσέλκυση εγκατάστασης ναυτιλιακών δραστηριοτήτων

1. Ήδη από το Φεβρουάριο 2013, η ελληνική κυβέρνηση έδωσε το πράσινο φως για την ίδρυση ιδιωτικών ναυτιλιακών σχολών
Source: Έρευνα στο Διαδίκτυο, Συνεντεύξεις με ειδικούς, Ανάλυση BCG

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Συνοψίζοντας

Η Ελληνόκτητη ναυτιλία **ηγείται** σήμερα του **παγκόσμιου στόλου**, όντας πρώτη σε χωρητικότητα. Επίσης, ο ελληνόκτητος στόλος υπό σημαίες κρατών μελών της ΕΕ κατέχει την πρώτη θέση στην ΕΕ με ποσοστό 42,72%[1]

Ο ναυτιλιακός κλάδος αποτελεί **βασικό μοχλό ανάπτυξης** υποστηρίζοντας την Ελληνική οικονομία σε ρευστότητα, απασχόληση, συνεισφορά στο ΑΕΠ και επενδύσεις

- Συνεισφέρει σήμερα **€13,4 δισ.** δηλαδή περισσότερο από **6,0% του ΑΕΠ** και το **3,5% της συνολικής απασχόλησης** της χώρας ετησίως
- Η **άμεση συνεισφορά** της ποντοπόρου ναυτιλίας στην οικονομία αποτιμάται σε **€6,5 δισ.**
- Περί τα **165.000 άτομα** απασχολούνται από το ναυτιλιακό κλάδο
- Τουλάχιστον **€12-15 δισ. ετησίως** συνεισφορά στο **ισοζύγιο υπηρεσιών** – **€140 δισ.** συνεισφορά **την τελευταία δεκαετία**
- Πέραν της ναυτιλίας, οι Έλληνες εφοπλιστές διαχρονικά **διοχετεύουν τα ναυτιλιακά κεφάλαια** σε επενδύσεις σε **άλλους τομείς της οικονομίας**, συνεισφέροντας στην γενικότερη οικονομική ανάπτυξη, και υποστηρίζουν την ελληνική **κοινωνία** μέσω της **φιλανθρωπικής τους δράσης και προσφοράς**

5 συγκεκριμένες προτάσεις μπορούν να δημιουργήσουν περαιτέρω άμεσα οφέλη για την Ελληνική οικονομία

- **1.** Μακροπρόθεσμος σχεδιασμός **2.** Αύξηση εγγραφών σε ναυτικές σχολές για ενίσχυση της απασχόλησης Ελλήνων στην ναυτιλία **3.** Αναβάθμιση ποιότητας εκπαίδευσης και δυνατότητα ιδιωτικής εκπαίδευσης **4.** Απλοποίηση διαδικασιών έναρξης επιχειρήσεων **5.** Σταθερό και ανταγωνιστικό θεσμικό πλαίσιο

1. Σε dwt. Πηγή: Ιανουάριος 2013, IHS Fairplay World Shipping Encyclopaedia.

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Appendix

Εισαγωγή στην Ελληνική ναυτιλία και λεπτομερή μεθοδολογία μελέτης

Appendix

Εισαγωγή στην Ελληνική ναυτιλιακή αγορά

Μεθοδολογία

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η ναυτιλία έχει μεγάλη παράδοση στην Ελλάδα

Αρχαία Ελλάδα

- Θαλάσσιο εμπόριο στο Αιγαίο και εξάπλωση στην Μεσόγειο και Μαύρη Θάλασσα
- Πολιτισμοί με θαλάσσια παράδοση π.χ. Μίνωες

Ρωμαϊκή Αυτ/ορία

- Μεγάλο μέρος του θαλασσίου εμπορίου από 'Ελληνες

Βυζάντιο

- Καταλυτικός ρόλος στην άμυνα εναντίον Αράβων και στις εμπορικές και πολιτιστικές συναλλαγές με τη Δύση για 1.000 χρόνια

Οθωμανική Αυτ/ορία

- 16ος αι.: το Ελληνικό θαλάσσιο εμπόριο εξαπλώνεται λόγω των αυξανόμενων Ευρωπαϊκών αναγκών για σιτηρά
- 18ος αι.: οι Άγγλο-Γαλλικοί πόλεμοι δημιουργούν έλλειψη προμηθειών που καλύπτονται από την Ελληνική ναυτιλία
- Ανάδειξη Ελληνικών ναυτικών περιοχών: εμπόριο με Ιταλία: Γαλαξίδι, Άρτα, Πρέβεζα, Κέρκυρα
- Στο Αιγαίο: Ύδρα, Σύρος, Άνδρος, Χίος, Κάσος, Ψαρά, Σπέτσες
- Ο Ελληνικός στόλος συμβάλλει στον αγώνα ανεξαρτησίας

19ος αι.

- Οι Έλληνες εφοπλιστές στον Διαφωτισμό ιδρύουν Ελληνικά σχολεία και βιβλιοθήκες
- Η διασπορά των οικογενειών της Χίου οδήγησε στην εξάπλωση της Ελληνικής ναυτιλίας στην Ευρώπη κατά τους Ναπολεόντειους πολέμους

20ος αι.

- Μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο αυξημένη χρήση της Ελληνικής σημαίας
- Από τη δεκαετία του ’70 και με την μεταπολίτευση άρχισε η ραγδαία ανάπτυξη της εγκατάστασης ναυτιλιακών εταιριών και δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, όταν το θεσμικό πλαίσιο έγινε ανταγωνιστικό και αναπτύχθηκαν οι κατάλληλες υποδομές, καθώς επίσης και της ελληνικής σημαίας, που έφθασε το 1979, πριν τη μεγάλη ναυτιλιακή κρίση, στην κορύφωσή της

Σήμερα

- Η Ελληνόκτητη ναυτιλία πρώτη παγκοσμίως σε χωρητικότητα με 16% του παγκόσμιου στόλου
- Πάνω από 3.700 πλοία

Source: Έρευνα στο Διαδίκτυο

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η ποντοπόρος ναυτιλία απασχολεί το 95% του στόλου σε αριθμό πλοίων

Ελληνικός στόλος, αριθμός πλοίων Μάρτιος 2013

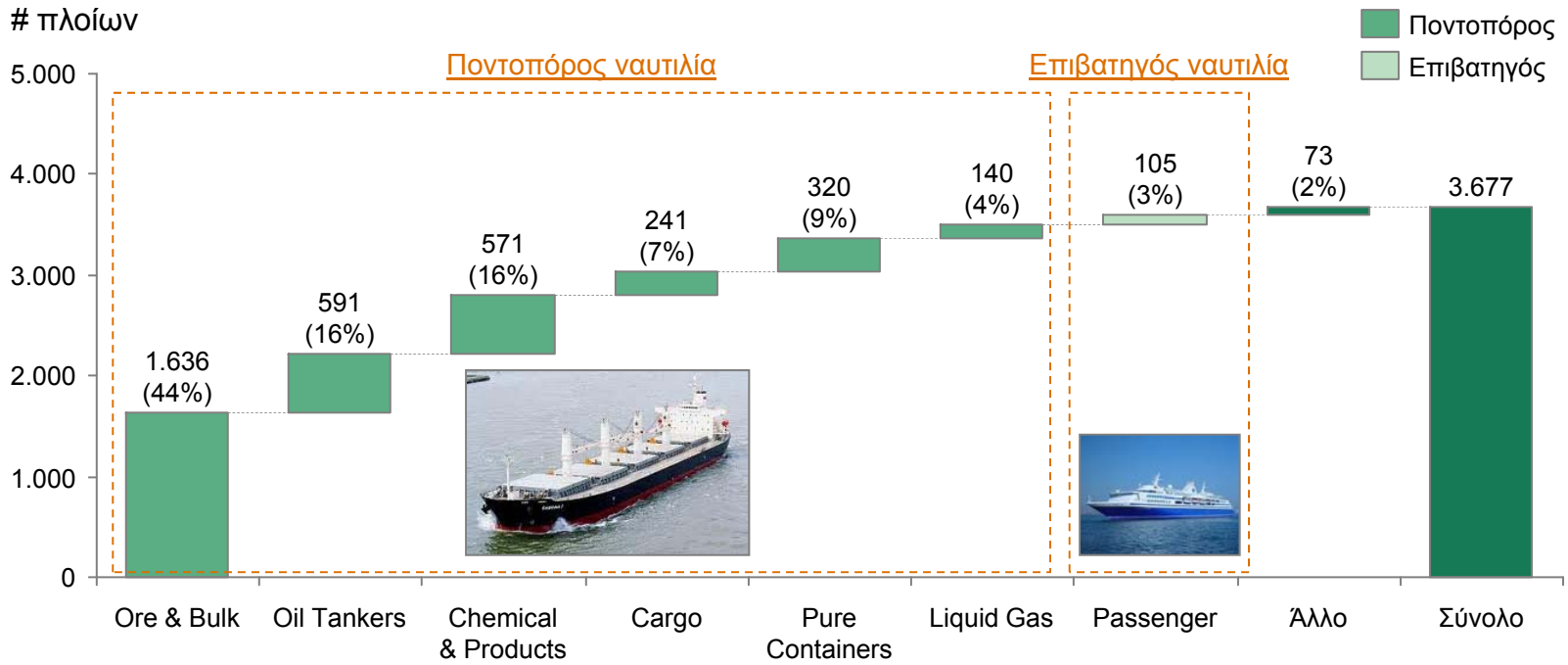

	Ore & Bulk	Oil Tankers	Chemical & Products	Cargo	Pure Containers	Liquid Gas	Passenger	Άλλο	Σύνολο
Χωρητικότητα[1] (εκατ. DWT):	127	92	21	2	19	5	0,3	0,4	265

Σημείωση: Πλοία άνω των 1,000 GRT
1. Στοιχεία Μάρτιος 2013
Source: Greek Shipping Co-operating Committee March 2013

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η μέση ηλικία του Ελληνόκτητου στόλου μειώθηκε κατά 10 χρόνια την τελευταία δεκαετία λόγω επενδύσεων σε νέα πλοία

Μέση ηλικία[1] Ελληνόκτητου στόλου

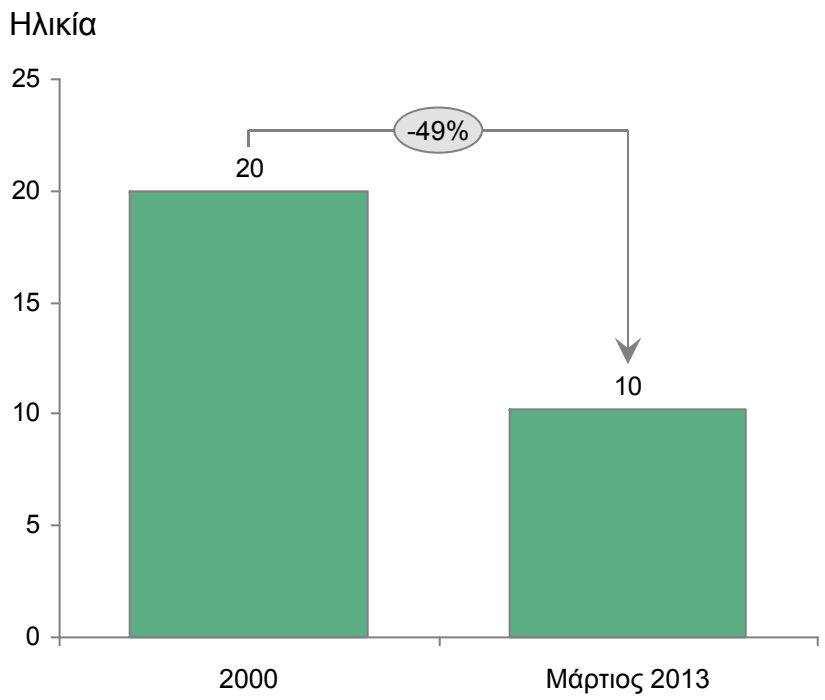

Απόσυρση και επενδύσεις σε νέα πλοία το 2011

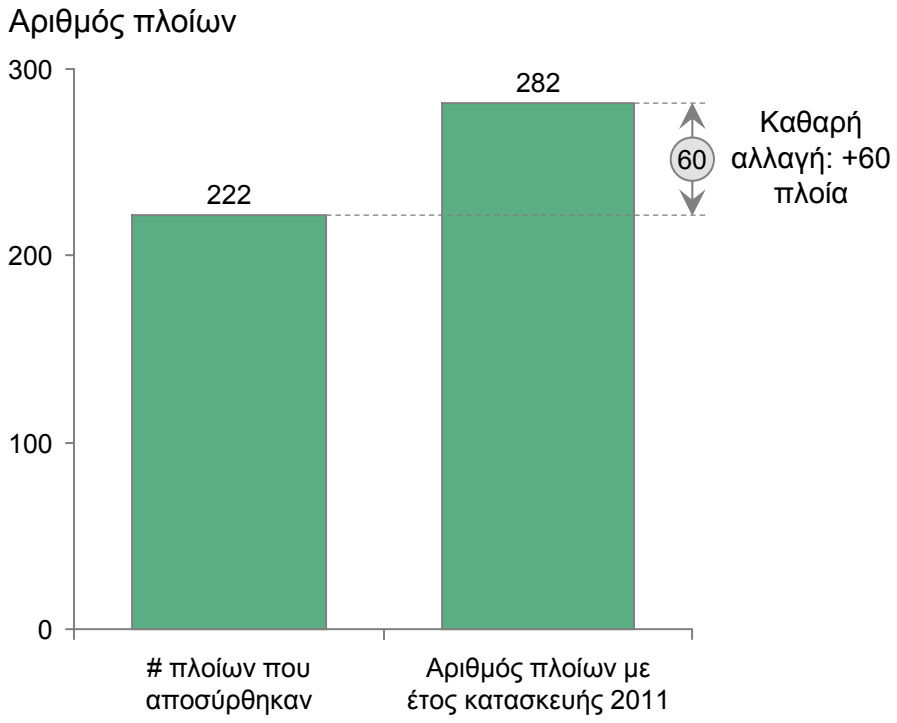

Επενδύσεις ακόμα και εν μέσω μιας κρίσιμης χρονιάς για την παγκόσμια ποντοπόρο ναυτιλία

1. Με βάση τον αριθμό πλοίων και όχι της χωρητικότητας

Σημείωση: Για το αριστερό γράφημα χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από το Lloyd's Register of Shipping – Fairplay - Greek Shipping Co-operating Committee March 2013

Source: Hellenic Chamber of Shipping, Lloyd's Register of Shipping – Fairplay March 2013, Greek Shipping Publications online database 2012, Marine Information Services

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η Ελλάδα σήμερα ηγείται της παγκόσμιας ποντοπόρου ναυτιλίας και βρίσκεται απέναντι σε ισχυρούς ανταγωνιστές

Η Ελληνόκτητη ναυτιλία με τον μεγαλύτερο στόλο παγκοσμίως, αλλά με μικρότερο μερίδιο σε σχέση με το 2000

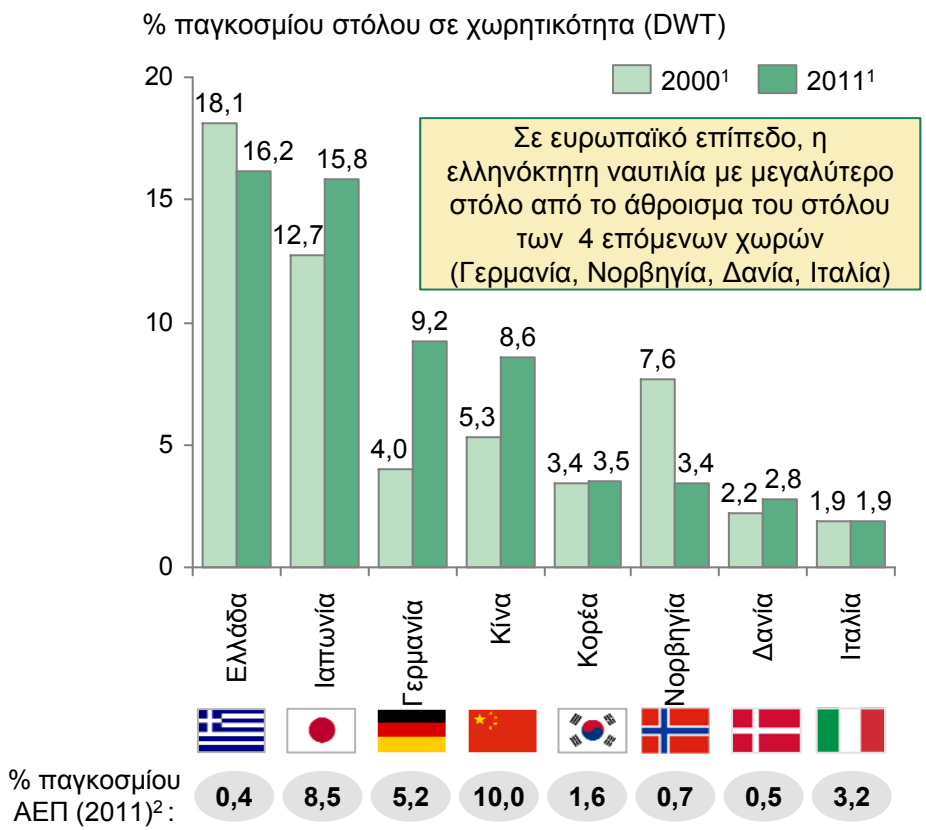

Η Ελληνική σημαία σημαντική, αλλά πολλοί εφοπλιστές επιλέγουν ξένες σημαίες

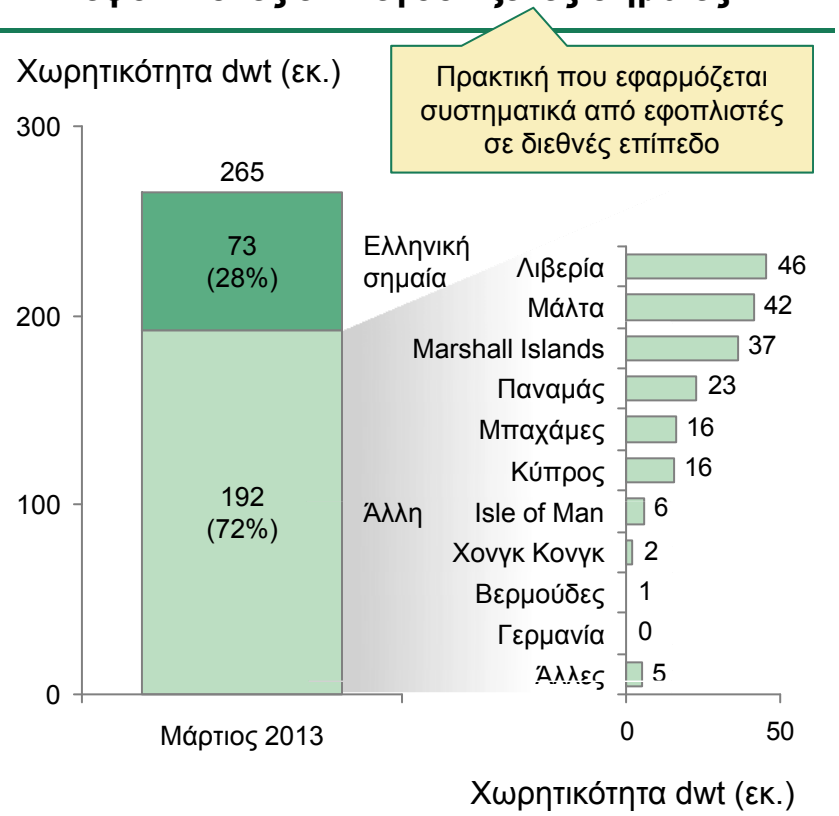

1. Στοιχεία 1ης Ιανουαρίου του εκάστοτε έτους 2. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Σημείωση: Δεξί διάγραμμα: Λόγω έλλειψης διαθέσιμων στοιχείων για τις άλλες χώρες από το Lloyd's Register of Shipping – Fairplay, χρησιμοποιήθηκε η βάση UNCTAD ως κοινή πηγή δεδομένων
Source: UNCTAD, Review of Maritime Transport, 2000, 2011 , EIU, Lloyd's Register of Shipping – Fairplay - Greek Shipping Co-operating Committee March 2013

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η ελληνική σημαία είναι ανάμεσα στα κορυφαία νηολόγια παγκοσμίως

Σημαίες πρώτης προτίμησης για τον παγκόσμιο στόλο με βάση τη χωρητικότητα, Ιανουάριος 2013

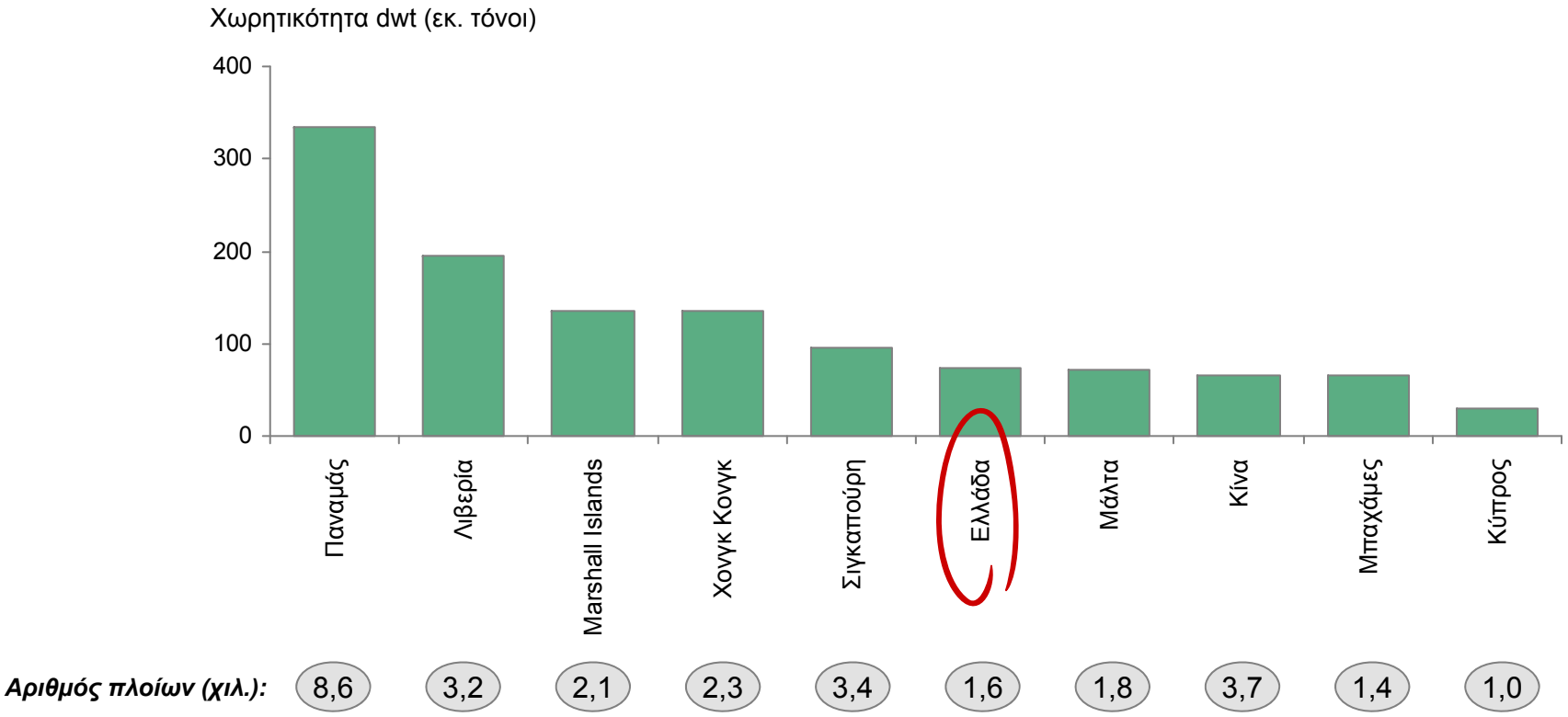

Σημείωση: Πλοία άνω των 1,000 GT
Source: IHS Fairplay/ World Shipping Encyclopaedia, Jan 2013; Clarkson Research Services March 2013

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Οδηγούμενη από την ύφεση στην παγκόσμια οικονομία, η ναυτιλία βρίσκεται σε κρίση

Η ζήτηση μειώθηκε μαζί με το παγκόσμιο ΑΕΠ με την κρίση

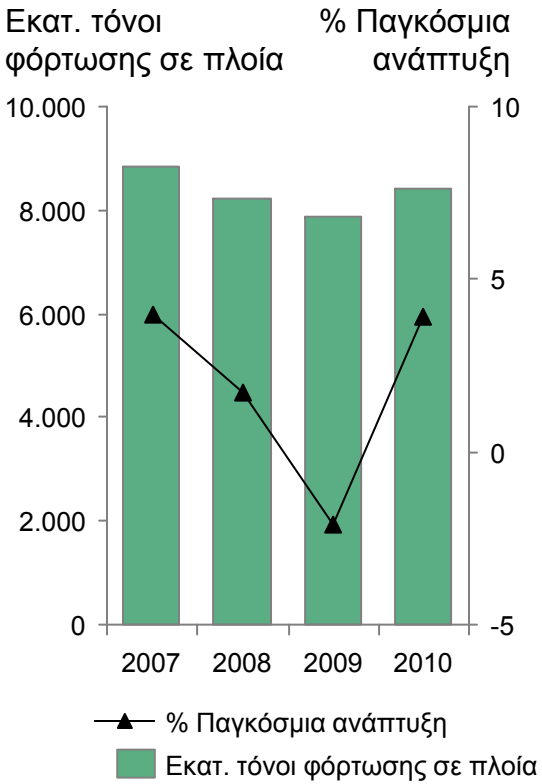

Λόγω του αυξανόμενου παγκόσμιου στόλου έχει μειωθεί η παραγωγικότητα

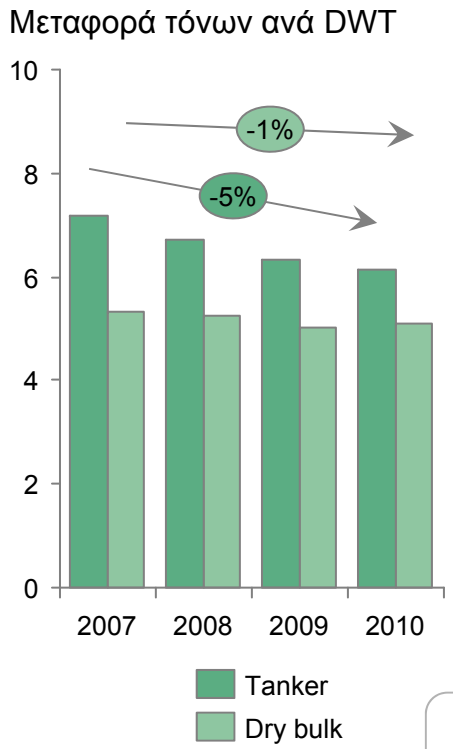

Οι μεταφορές φορτίου χύδην έχουν πληγεί περισσότερο

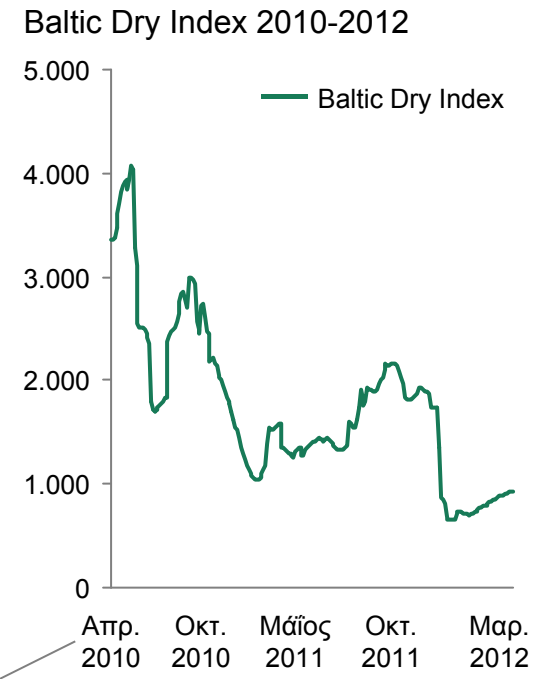

Οι χαμηλοί δείκτες της ναυλαγοράς είναι αποτέλεσμα τόσο της μείωσης της παγκόσμιας ζήτησης, όσο και της μεγάλης προσφοράς που οφείλεται στην παράδοση παραγγελιών που πραγματοποιήθηκαν κατά την ανοδική περίοδο 2007-2008

Note: Baltic Dry Index Closing Daily Price
Source: Naftemporiki, UNCTAD

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Appendix

Εισαγωγή στην Ελληνική ναυτιλιακή αγορά

Μεθοδολογία

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Η μελέτη βασίστηκε σε περισσότερες από 70 συνεντεύξεις και πηγές

40+ πηγές

- BCG Tanker Benchmarking Initiative
- BCG Container Benchmarking Initiative
- Marine information Services
- Lloyd's
- Clarkson's
- EIU
- Ελληνική Στατιστική Αρχή
- Eurostat
- Ετήσιες εκθέσεις εταιριών 2010
- International Maritime Association
- Τράπεζα της Ελλάδος
- Εκθέσεις αναλυτών (Alpha Bank)
- Hellenic Chamber of Shipping
- Greek Shipping Publications database
- UNCTAD, Review of Maritime Transport
- The World Bank - Doing business 2012report
- Financial Times
- Policy Research Corporation
- Hill Dickinson – International Ship Registration Requirements
- Ernst & Young Shipping Industry Almanac 2011
- Druid Entrepreneurship and innovation - organizations, institutions, Systems and regions
- Harvard Business School
- The Steel And Shipbuilding Industries Of South Korea: Rising East Asia And Globalization Kyoung-ho Shin Paul S. Ciccantell
- A study of Korea's shipbuilders strategy for sustainable growth, Duck Hee Won
- SingaporeSetup.com
- Shipping Strategy by P.Lorange, Cambridge University Press
- SunStar Manila newspaper
- Input-Output Methodology Guide, Scottish Government
- Center of Maritime Economics & Logistics Erasmus University Rotterdam
- The Economic Significance of Maritime Clusters – July 2010, Danish Shipowners' Association
- The economic impact of the UK Shipping Industry - Oxford Economics
- The Greek Shipping Register, a proposal for the Foundation of an International/ second Greek Shipping register, Andreas Merikas, Sofia Gialoutsi, Nikitas Kanellopoulos
- Foundations websites[1]

30+ συνεντεύξεις

- Συνεντεύξεις με εφοπλιστές
- Ελληνική Δικηγορική Εταιρία
- Αγγλική Δικηγορική εταιρία
- P&I club
- Ναυπηγοεπισκευές
- Ελληνική Ναυλομεσιτική εταιρία
- Διεθνής Ναυλομεσιτική Εταιρία
- Μεγαλύτερες Ελληνικές Τράπεζες

1. Eugenides, Laskaridis, Latsis, Lemos, Niarchos, Onassis, Pateras, Tsakos...

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Μοναδική μεθοδολογία εκτίμησης του ποσοτικού αντίκτυπου

Έξοδα και εργαζόμενοι στην Ελλάδα και ο αντίκτυπός τους στην οικονομία σε τρία επίπεδα

Άμεσος αντίκτυπος

Άμεσα οικονομικά οφέλη εταιριών στον βασικό ναυτιλιακό κλάδο (ποντοπόρος ναυτιλία, ακτοπλοΐα και λιμάνια)

- Έξοδα βασικού ναυτιλιακού κλάδου στην Ελλάδα σε €
- # θέσεων εργασίας στον βασικό ναυτιλιακό κλάδο

+

Έμμεσος αντίκτυπος

Αντίκτυπος βασικού ναυτιλιακού κλάδου στις **Υποστηρικτικές υπηρεσίες, τους προμηθευτές τους και ούτω καθεξής** (υποθέτοντας σταθερό οικογενειακό εισόδημα)

- Αντίκτυπος στο ΑΕΠ σε €
- # θέσεων εργασίας βασιζόμενων στον βασικό ναυτιλιακό κλάδο

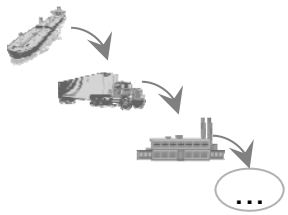

+

Επαγωγικά οφέλη

Αντίκτυπος ναυτιλιακών δραστηριοτήτων στην **ευρύτερη οικονομία** συμπεριλαμβανομένης της **αυξημένης κατανάλωσης** σε νοικοκυριά λόγω του ναυτιλιακού εισοδήματος

- Αντίκτυπος στο ΑΕΠ σε €
- # θέσεων εργασίας που βασίζονται στην ναυτιλία

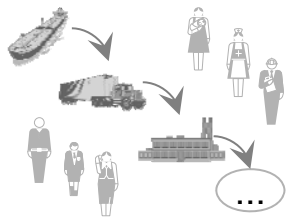

=

Συνολικός αντίκτυπος ναυτιλίας στην Ελληνική οικονομία

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.

Μοναδική σύνθεση πληροφοριών από διαφορετικές πηγές

Άμεσος αντίκτυπος

Υπολογισμός εξόδων στην Ελλάδα και εργαζομένων με:

- Αναλυτική βάση δεδομένων με benchmarks της BCG για την ποντοπόρο ναυτιλία (>20 ναυτιλιακές εταιρίες παγκοσμίως)
- Greek shipping directory που καλύπτει >3,500 πλοία
- Ετήσιες εκθέσεις πάνω από 10 εταιριών και εκθέσεις αναλυτών
- >20 συνεντεύξεις με ειδήμονες

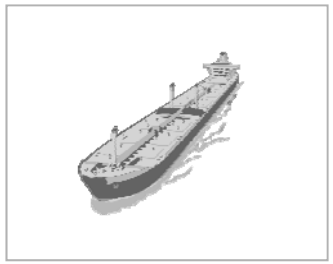

+

Έμμεσος αντίκτυπος

+

Επαγωγικά οφέλη

=

Συνολικός αντίκτυπος ναυτιλίας στην Ελληνική οικονομία

Μοναδικό οικονομετρικό μοντέλο για τον υπολογισμό πολλαπλασιαστών που εκτιμούν τον αντίκτυπο της ναυτιλίας σε άλλους κλάδους και την ευρύτερη οικονομία με βάση

- Πίνακες Input/Output από την Eurostat
- Στοιχεία απασχόλησης από την Ελληνική Στατιστική Αρχή

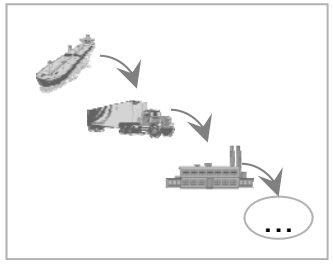

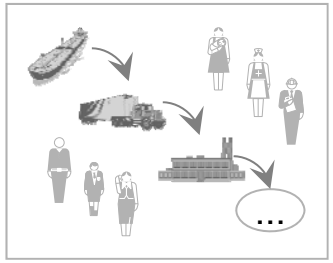

Copyright © 2013 by The Boston Consulting Group, Inc. All rights reserved.